

Motion till riksdagen

1987/88:Sk32

av Knut Wachtmeister m. fl. (m)

med anledning av prop. 1987/88:91 om skatten på
alkoholdrycker

I propositionen föreslås att skatten på spritdrycker och starköl höjs den 6 april 1988 och att skatten på lättöl samtidigt slopas. Dessutom föreslås att skatten på lättviner med en alkoholstyrka om högst 7 volymprocent sänks till samma nivå som för starkölet.

Av propositionen framgår att konsumentprisindex under perioden maj 1977–december 1987 har stigit med 133 %. Under motsvarande tid har priset på sprit (Absolut rent brännvin) stigit med 129 %, starkvin med 141 %, lättvin med 164 % och starköl med 155 %. Prisutvecklingen för viner och starköl har således markant överstigit prisutvecklingen för varor och tjänster i allmänhet. Det är endast prisutvecklingen för spritdryckerna som släpar efter.

Den föreslagna skattehöjningen på spritdrycker förväntas leda till att försäljningspriset för en helbutelj Absolut rent brännvin stiger från 135 kr. till 141 kr., dvs. med mindre än 5 %. Denna höjning kan därför ses som en anpassning till prisutvecklingen för varor och tjänster i allmänhet och godtas därför av oss.

Enligt propositionen leder regeringsförslaget till att priset på starköl genom den föreslagna skattehöjningen stiger med ca 10 %, vilket är mer än vad som är motiverat av den allmänna prisutvecklingen. Regeringen motiverar höjningen med att det skett en kraftig konsumtionsökning av starköl och att starkölet har en särskild attraktionskraft på ungdomar och hos dem skapar ett särskilt dryckesmonster och en särskild dryckeskultur. Lättölet har emellertid under senare tid minskat i försäljning. Regeringen anser det önskvärt att denna trend bryts och föreslår att skatten på lättöl helt avskaffas.

Målsättningen för alkoholpolitiken är att minska den totala alkoholkonsumtionen och att få en övergång till konsumtion av svagare alkoholdrycker. Mot den bakgrunden borde, enligt vår mening, en ny skatteklass för öl med en alkoholstyrka på högst 3,6 viktprocent införas. Skatten bör utgå med 5:85 kr. per liter (mot 2:20 kr. för öl och 9:50 kr. för starköl enligt propositionen). Öl som beskattas i den nya skatteklassen bör i likhet med starköl försälas på Systembolaget. Om inte en ny skatteklass införas, kan den föreslagna höjningen av skatten på starköl ge andra konsekvenser än de avsedda. Konsumtionen kan komma att styras över mot starkare drycker. Skulle vårt förslag om en ny skatteklass avslås, bör skatten på starköl endast höjas så att prisökningen blir ca 5 %. Skattesatsen bör då sättas till 8:70 kr. per liter.

Vi motsätter oss i nuläget inte att skatten på lättöl avskaffas även om detta ger den märkliga konsekvensen att läskedrycker beskattas hårdare. Det finns emellertid anledning för regeringen att se över beskattningen av lättöl och läskedrycker så att inte nuvarande konkurrensförhållanden snedvrids.

Med hänsyn till att vin mer än väl följt prisutvecklingen för andra varor, och med beaktande av att försäljningen av vin på senare tid minskat, anser regeringen att det inte finns skäl att föreslå någon höjning av skatten på vin. Däremot föreslås att skatten på alkoholsvaga lättviner sänks till samma skattesats som för starköl. Denna sänkning omfattar endast sådana lättviner som har en alkoholhalt om högst 7 volymprocent. I övrigt föreslås ingen förändring av vinbeskattningen. Den nuvarande utformningen av beskattningen av lättviner innebär emellertid att ökade inköpskostnader slår igenom oproportionerligt stort, inte minst vad beträffar kvalitetsviner i mellanprislägen. Beskattningen av lättviner borde, i enlighet med ett flertal tidigare motioner samt riksdagens beslut i denna fråga år 1983, ändras genom en minskning av procentavgiften. Det skattebortfall som blir följden kompenseras inom ramen för den totala alkoholbeskattningen. Mot denna bakgrund anser vi att regeringen snarast bör återkomma till riksdagen med ett förslag med denna inriktning under våren 1988.

De höga alkoholpriserna på restaurangerna leder ofta till förtäring före restaurangbesök eller till okontrollerad förbrukning av medhavd sprit – i garderober, på toaletter och i bilar. Resultatet torde ofta bli större förtäring än eljest samt svårigheter att upprätthålla ordningen. En sänkning av inköpspriserna på alkoholdrycker som skall utskänkas på restaurang skulle därför kunna prövas. Vi anser dock att alkoholhaltiga drycker alltför ofta bär sin del av restaurangens kostnader.

Det torde ankomma på vederbörande utskott att utforma erforderlig författningstext.

Hemställen

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen hos regeringen begär förslag till ändrad beskattning av lättviner i enlighet med vad som anförts i motionen,
2. att riksdagen beslutar införa en ny skatteklass för öl med en alkoholstyrka på upp till 3.6 viktprocent med en skattesats på 5:85 kr. per liter,
3. att riksdagen – såvida en ny skatteklass för öl ej införs – beslutar att skatten för starköl skall vara 8:70 kr. per liter.
4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som anförts i motionen beträffande en översyn av beskattningen av lättöl och läskedrycker,

5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som anförts i motionen beträffande restaurangernas inköpspriser på alkoholdrycker.

Mot. 1987/88
Sk32

Stockholm den 29 februari 1988

Knut Wachtmeister (m)

Bo Lundgren (m)

Margit Gennser (m)

Karl-Gösta Svenson (m)

Hugo Hegeland (m)

Ingegerd Troedsson (m)

Ewy Möller (m)

Stig Bertilsson (m)